

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3465/2020. (XII. 22.) AB HATÁROZATA

bírói döntés megsemmisítéséről

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Szegedi Törvényszék 3.Bf.870/2019/6. számú ítélete alaptörvény-ellenes, ezért azt megsemmisíti.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. A személyesen eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a Szegedi Törvényszék 3.Bf.870/2019/6. számú ítéletének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján azt semmisítse meg. Az indítványozó álláspontja szerint a döntések ellentétesek az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében rögzített véleménynyilvánítás szabadságával és (2) bekezdésében rögzített, a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatáshoz való joggal.
- [2] 2. Az indítványra okot adó ügyben, az eljáró bíróságok által megállapított tényállás értelmében az indítványozó olyan közösségi oldalt hozott létre, amelyen egy ingatlankezelő és vagyongazdálkodó zrt. (a továbbiakban: magánvádló) szegedi bérlakásokkal összefüggő tevékenységével kapcsolatban tett közléseket. A közösségi oldalon az indítványozó arról írt, hogy a magánvádló felelőtlenül gazdálkodik, a város lakáspolitikája felelőtlen, és kifejtette azt is, hogy szerinte a magánvádló hűtlen és hanyag kezeléssel vádolható, és felelős „életveszély fenntartásáért, cselekvőképtelen és kiskorú személyek veszélyeztetéséért is”. Egy későbbi bejegyzés költői kérdésként tette fel: „Mi ez, ha nem ingatlan panama?” Más bejegyzésében a rendészeket becsmérlő kifejezéssel illette.
- [3] Az elsőfokú bíróság az ítéletében rámutatott, hogy a jogi személy magánvádló is lehet becsületsértés sértettje, és „a véleménynyilvánítás körébe tartozó bírálat nem juthat el a gyalázkodó jellegig, nem tartalmazhat a bírálathoz elengedhetetlenül szükségesen túlmenő, a becsületérzést sértő kijelentéseket”. Az elsőfokú bíróság szerint az indítványozó a bírálat megengedett határát jóval túllépte, becsületérzést sértene, és a becsület csorbítására alkalmasak.
- [4] Az elsőfokú bíróság azt is kifejtette, hogy bár a magánvádló egy önkormányzat által létrehozott gazdasági társaság, amelynek alapvető tevékenysége az önkormányzat tulajdonában álló ingatlanok üzemeltetése, hasznosítása, a magánvádló mégsem tekinthető közszereplőnek. Az elsőfokú bíróság az Alkotmánybíróság 3145/2018. (V. 7.) AB határozatára hivatkozott, amely szerint az tekinthető közszereplőnek, aki a nyilvánosság előtti szereplés igényével lép fel és ennek során tevékenységével, mondanivalójával jelentős hatást gyakorol a társadalomra. A magánvádlót pedig nem tartotta ebbe a körbe sorolhatónak.
- [5] Az elsőfokú bíróság az indítványozó közléseit ténytartalmúnak tekintette, és a rágalmozás bűncselekmény tényállási elemeit megvalósítottak láttá. Erre tekintettel az indítványozót bűnösnek mondta ki és egy év próbaidőre próbára bocsátotta.

- [6] A másodfokú bíróság a bűnösség és a szankció tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Rögzítette, hogy az irányadó bírói gyakorlat szerint általában alkalmas a becsület csorbítására az olyan tényállítás, amely valósága esetén büntetőeljárás alapjául szolgálnak, az indítványozónak azok a közlései, amelyekkel a magánvádlót hűtlen és hanyag kezeléssel, kiskorú veszélyeztetésével vádolták meg, kimerítik ezt a kitélt. Osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját abban is, hogy a magánvádló nem közszereplő, „tekintettel arra, hogy gazdálkodó szervezetként tevékenységét nem a közszereplők vonatkozásában meghatározott kritériumok, azaz a közélet formálásának az igénye, illetve a társadalomra, valamint a közvéleményre való hatásgyakorlás jellemzi”.
- [7] 3. A másodfokú bíróság döntésével szemben az indítványozó az Alkotmánybírósághoz fordult. Alkotmányjogi panaszában hivatkozott arra, hogy a magánvádló önkormányzati tulajdont kezel, ami – az Alaptörvény 38. cikk (1) bekezdése szerint – nemzeti vagyon. Álláspontja szerint „társadalmi kontrollt gyakorolnak”, utalt arra, hogy tevékenységük a közügyek megvitatásával kapcsolatos. Egy, az indítvány benyújtásakor folyamatban volt per tanúira hivatkozva kijelentette, hogy a közlések nem öncélú, mocskoló szándékú írások voltak, hanem észrevételek, kritikák, értékítéletek. Az indítványozó megjegyezte azt is, hogy több eset a helyi sajtóban is megjelent, a magánvádló viszont csak „őit akarja kizárni” a közügyek megvitatásából.
- [8] Az indítványozó álláspontja szerint a közlései az Alaptörvény XX. cikkében megfogalmazott államcélhoz kapcsolódnak, mely szerint „Magyarország törekszik arra, hogy az emberhez méltó lakhatás feltételeit biztosítsa”. Az ezzel kapcsolatos véleményét az Alaptörvény IX. cikke védi.
- [9] Az indítványozó sérelmesnek tartotta azt is, hogy a jogerős ítéletet csak a törvényszék és az Országos Bírósági Hivatal elnökeihez benyújtott panasza után kapta meg, így addig az ítéletet nem ismerhette meg. Ezzel összefüggésben azonban indítványt nem terjesztett elő.

II.

- [10] Az Alaptörvény érintett rendelkezése:

„IX. cikk (1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.

(2) Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit.

[...]

(4) A véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére.”

III.

- [11] Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e az Abtv.-ben foglalt formai és tartalmi követelményeknek.
- [12] 1. Az Abtv. 27. §-a alapján az „alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva”.
- [13] Az Abtv. 30. § (1) bekezdéséből következően az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése pedig rögzíti, hogy az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, melynek részleteit az (1a) és (1b) bekezdések szabályozzák.
- [14] Az indítványozó megjelölte a jogosultságát, valamint az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 51. § (1) bekezdés], az Abtv. 27. §-ában foglalt hatáskörben kérve az Alkotmánybíróság eljárását. Megjelölte továbbá az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont] és az Alaptörvény sérelmet szenvedett rendelkezését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont]. Az indítványban kifejtette az Alaptörvényben foglalt jog sérelmének mibenlétét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont], és kifejezetten kérte a vonatkozó bírói döntés megsemmisítését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont].

- [15] A bíróság tájékoztatása szerint a jogerős döntés az indítványozó számára tértivevény nélkül, egyszerű postai küldeményként került kézbesítésre. Így a kézhezvétel időpontja nem igazolható, ezért az Alkotmánybíróság a határidő megtartását vélemezte. Megállapítható továbbá, hogy a Szegedi Törvényszék ítéletével szemben nem állt további rendes jogorvoslat a rendelkezésére.
- [16] 2. Az Abtv. 29. §-ában meghatározottak szerint az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {erről elsőként lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [17] E tekintetben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az ügy az Alaptörvény IX. cikkében biztosított véleménynyilvánítás jogával összefüggésben vetette fel azt a kérdést, hogy hol húzódik a véleménynyilvánítás szabadságának és a személyiség védelmének a határvonala.

IV.

- [18] Az alkotmányjogi panasz megalapozott.
- [19] 1. Az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panasz eljárásban az Alkotmánybíróság arról hoz döntést, hogy a támadott érdemi döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti-e. Állandó gyakorlatának megfelelően az Alkotmánybíróság vizsgálja, hogy az általános hatáskörű bíróság az alapjogi kollíziót helyesen tárta-e fel, és a versengő alapjogokat az Alaptörvényből következő szempontok alapján mérlegelte-e [pl. 3048/2020. (III. 2.) AB határozat, Indokolás [32]].
- [20] „Az alkotmányjogi panasz eljárásban az Alkotmánybíróság nem hoz döntést az előtte fekvő ügy érdemében, nem a rendes bírósághoz intézett kérelmet (más eljárásokban keresetet, vádat stb.) bírálja el. [...] Az Alkotmánybíróság által meghatározott kereteken belül a konkrét ügyre vonatkozó érdemi döntést ezt követően a rendes bíróságnak [...] kell meghoznia.” [18/2019. (VI. 12.) AB határozat, Indokolás [32]–[33]]
- [21] Az Alkotmánybíróságnak jelen esetben sem feladata arról dönteni, hogy az indítványozó közlése kimerítette-e a rágalalmazás tényállását. Jelen ügynek nem tárgya sem a rágalalmazás törvényi tényállásának alkotmányossága, sem az, hogy az egyedi ügyben az indítványozó magatartása rágalalmazásnak minősül-e. Arról viszont alkotmányos jogállására tekintettel döntenie kell az Alkotmánybíróságnak, hogy a támadott döntés sértette-e az indítványozó Alaptörvényben IX. cikkében rögzített véleménynyilvánítási szabadságát.
- [22] 2. Az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdése értelmében „[m]indenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához”. A véleménynyilvánítás szabadsága kommunikációs jog. Az alaptörvényi védelem tárgya elsődlegesen az információ: demokratikus társadalom csak abban az esetben jöhet létre és maradhat fenn, ha lehetőség van arra, hogy a különböző (gyakran egymással ellentétes) vélemények a társadalmat formálhassák.
- [23] Az Alkotmánybíróság gyakorlata egységes abban, hogy a közéleti közlésekhez (amikor a megosztott információ a közülethez kapcsolódik) fokozottabb alaptörvényi védelem kapcsolódik. A 7/2014. (III. 7.) AB határozat rámutatott: „a szólásszabadság különleges védelmet követel akkor, amikor közügyeket és a közhatalom gyakorlását, a közfeladatot ellátó, illetve a közéletben szerepet vállaló személyek tevékenységét érinti. A közhatalom gyakorlásában résztvevő személyek védelmében a véleménynyilvánítás szabadságának szűkebb körű korlátozása felel meg a demokratikus jogállamiságból adódó alkotmányos követelményeknek.” (Indokolás [17]) Ugyanez a határozat azt is kimondta, hogy „[a] közügyek megvitatása körében elhangzó véleménynyilvánítás és a rá vonatkozó védelem fókuszában elsődlegesen nem a szólással érintett személyek státusza áll, hanem az, hogy a megszólaló valamely társadalmi, politikai kérdésben fejtette ki nézeteit. A közéleti véleménynyilvánításra vonatkozó alkotmányos szempontok eszerint egyfelől tágabb körben lehetnek irányadók, mint a közhatalom gyakorlói vagy a hivatásszerűen közszereplést vállalókat érintő vélemények köre, másfelől viszont nem állítható, hogy a közéleti szereplőket érintő bármely – köztük a közügyekkel semmilyen kapcsolatban nem álló – közlést e szempontok szerint kell megítélni.” (Indokolás [47])
- [24] Az Alkotmánybíróság gyakorlatában már több olyan ügy volt, ahol a személyiségi jog büntetőjogi védelme (rágalalmazás, becsületsértés tényállások) állt szemben a véleménynyilvánítás szabadságával; az indítványozók más személyt sértő megnyilvánulásai miatt büntetőjogi szankcióban részesültek, és azt támadták meg az Alkotmánybíróságon [pl. 1/2015. (I. 16.) AB határozat, 3048/2020. (III. 2.) AB határozat, 3329/2017. (XII. 8.) AB hatá-

rozat, 3322/2019. (XI. 26.) AB határozat, 3093/2019. (V. 7.) AB végzés]. Az Abtv. 27. §-ára alapított panaszok esetében a mérlegelés szempontja minden esetben az volt, hogy a bírói döntés érintette-e az indítványozó véleménynyilvánítási szabadságát (a közlés az Alaptörvény IX. cikkének oltalmi körébe tartozik-e), illetve ha igen, akkor a szólásszabadság korlátozása vagy gyakorlásának teret engedése mellett fűződik-e erősebb alkotmányos érdek.

- [25] A mérlegelés tárgyilagossága érdekében alakította ki – a korábbi alkotmánybíróági gyakorlatra támaszkodva – a 3329/2017. (XII. 8.) AB határozat azt a tesztet, amelynek első lépéseként azt kell vizsgálni, hogy az adott közlés a közügyekben való megszólalást, a közérdekű vitában kifejtett álláspontot tükröz-e, vagyis a közügyek szabad vitatásával áll-e összefüggésben. Második lépésként a bíróságoknak azt kell eldöntenie, hogy a közlés tényállításnak vagy értékítéletnek minősül-e: a közügyeket érintő értékítéletek szabad folyása biztosított, hiszen a tényállításokkal szemben az értékítéletek közös sajátossága, hogy igazságtartalmuk nem ellenőrizhető és nem igazolható. Végül vizsgálni kell, hogy a közlés nem lépte-e túl a véleménynyilvánítás határát: „a véleményszabadság már nem nyújt védelmet az olyan öncélú, a közügyek vitatásának körén kívül eső, így a magán-, vagy családi élettel kapcsolatos közlésekkel szemben, amelyek célja pusztán megalázás, illetve a bántó vagy sértő kifejezések használata, vagy más jogsérelem okozása” (Indokolás [30]–[32]).
- [26] 3. A teszt alapján az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy a közlés „közügyekben való megszólalásnak” minősül-e.
- [27] A „közéleti vita” kérdéskörével részletesen foglalkozott az elsőfokú bíróság által is hivatkozott 3145/2018. (V. 7.) AB határozat. A határozat a korábbi gyakorlatot alapul véve kimondta, hogy „jellemzően a politikai jellegű közéleti szólások szabad kinyilvánítását tekinti a véleménynyilvánítás szabadsága legbensőbb védelmi körének [...] Ezekben az esetekben a véleménynyilvánítási szabadságból fakadó alkotmányjogi mércét különös szigorral szükséges érvényre juttatni, vagyis az ilyen jellegű szólások erősebb védelmet élveznek, és korlátozásuk csak a legszűkebb körben nyerhet igazolást.” (Indokolás [30]) Ugyanakkor arra is rámutatott, hogy „a közéleti vita nem csak az állami és önkormányzati, a közhatalmi intézményrendszer működésének egészét fogja át, hanem felöleli az üzleti élet társadalmi felelősségvállalásának és az üzleti élet világában egyre sokasodó számban jelentkező közéleti kérdéseket (pl. környezetvédelmi, energiahatékonysági, munka-, és közlekedésbiztonsági kérdések)” (Indokolás [32]). Hangsúlyozta továbbá azt is, hogy „nyilvános közlés a közügyek szabad vitatását érinti, az alkalmazandó alkotmányjogi mérce megállapításához szükséges annak további vizsgálata, hogy a közléssel érintett személy – az adott helyzetben – közszereplői minőségben érintett-e. Önmagában ugyanis az a tény, hogy egy nyilvános közlés közéleti jellegű, nem vonja automatikusan maga után azt, hogy az érintett személyek személyiségvédelme lecsökken. A közszereplői minőség megállapítása mindig egyedi mérlegelés tárgya.” (Indokolás [44])
- [28] A közéleti vita fogalma nem csupán természetes személy közszereplők magatartását foglalja magába, hanem (cégjogi besorolásuktól függetlenül) szervezetek működésére is kiterjedhet, ha azoknak közéleti, társadalmi jelentőségük van. Az ezzel ellentétes értelmezés azt eredményezné, hogy pl. hatóságok, minisztériumok, bíróságok vagy akár pártok tevékenységének (kritikai) elemzése nem élvezné a véleménynyilvánítási szabadság magasabb szintű védelmét.
- [29] Jelen esetben a magánvádló tevékenysége önkormányzati bérlakásokkal való gazdálkodásra, hasznosításra irányul. Figyelembe véve, hogy a magánvádló e tevékenysége során egy államcél megvalósulásához járul hozzá [„Magyarország törekszik arra, hogy az emberhez méltó lakhatás feltételeit és a közszolgáltatásokhoz való hozzáférést mindenki számára biztosítsa”, Alaptörvény XXII. cikk (1) bekezdés], és eközben nemzeti vagyont kezel [az állam és a helyi önkormányzatok tulajdona nemzeti vagyon, Alaptörvény XXXVIII. cikk (1) bekezdés], megállapítható, hogy az indítványozó közlése egy közérdekű vitához kapcsolódik.
- [30] A nemzeti vagyonnal való, egy államcél teljesülését szolgáló gazdálkodás értékelése egyértelműen a közéleti vita terepe. Az indítványozó ezen a területen fogalmazta meg álláspontját, amelyre így a véleménynyilvánítási szabadság fokozottabb védelme vonatkozik.
- [31] 4. Az Abtv. 27. §-ára alapított panasz esetén az Alkotmánybíróságnak az egyedi eset kapcsán kell döntenie arról, hogy a közlést megilleti-e alkotmányos védelem, és ha igen, akkor ez milyen szintű. Ennek elbírálása során értékelnie kell a közlés kontextusát; a közlés tartalma és körülményei kihatnak a mérlegelés eredményére. Az Alkotmánybíróság más ügyben is vizsgálat alá vonta, hogy a szóban forgó közlés tényállítást vagy értékítéletet fogalmaz-e meg {pl. 3048/2020. (III. 2.) AB határozat, Indokolás [28]}. Ahogy arra a 13/2014. (IV. 18.) AB

határozat rámutatott: „A büntetőjogi jogszabályoknak éppen ezen okok miatt nem lehet olyan kiterjesztő értelmet adni, amely lerontaná vagy korlátozná az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében biztosított véleménynyilvánítás szabadságát. Ezzel összhangban pedig a közügyek vitatását érintő véleménynyilvánítás szabadsága alóli kivételeket jelentő büntetőjogi törvényi tényállásokat megszorítóan szükséges értelmezni. Ellenkező esetben a közügyeket vitató szólás kriminalizálása az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében garantált alapjog szabad érvényesülése ellen hatna. Mindebből következően a rágalmazás bűncselekményének törvényi tényállásában írt »tényt állít vagy híresztel, vagy ilyen tényre közvetlenül utaló kifejezést használ« fordulatait kizárólag az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdéséből fakadó követelményekkel összhangban lehet értelmezni.” (Indokolás [40])

- [32] Az Alkotmánybíróság nem állítja (nem állíthatja), hogy egy közlés annak ténytartalma miatt alapja lehet-e a rágalmazás megállapításának, azt viszont vizsgálnia kell, hogy a rágalmazás bűncselekményének törvényi tényállásában foglalt „tényt állít” fordulatnak nem kölcsönöz-e a bíróság olyan tág értelmezést, amely az Alaptörvény IX. cikkével nem egyeztethető össze. Ez ugyanis sértené az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében elismert alapjogot és az abból fakadó mércét.
- [33] A bírósági döntések azt állapították meg, hogy az indítványozó több közvetlen és közvetett utalást tett arra, hogy álláspontja szerint a magánvádló tevékenysége hűtlen kezelésnek, ingatlanpanamának és kiskorú veszélyeztetésének minősül. Ezek a közlések az adott kontextusban megkérdőjelezzik a magánvádló méltányos eljárását, tiszta gazdálkodását. A kifejezések kétségtelenül sértők, melyekkel szemben a sértett félnek törvényi lehetősége van fellépni, de nem állítható, hogy az indítványozó értékelő közlése eleve ki lenne zárva a szabad véleménynyilvánítás köréből.
- [34] 5. Végül az Alkotmánybíróság azt vizsgálta, hogy a támadott döntés helyesen állapította-e meg a véleménynyilvánítás határát.
- [35] Az Alkotmánybíróság több ügyben kimondta, hogy a pusztán sértegető gyalázkodásra az Alaptörvény IX. cikke nem ad szabadságot: a „csak és kizárólag az érintett személy lejárására irányuló, egyfajta szitokszóként megjelenő forma nem tartozik a véleménynyilvánításhoz való jog gyakorlásának alkotmányosan védett körébe” [1/2015. (I. 16.) AB határozat, Indokolás [35]; 3093/2019. (V. 7.) AB végzés, Indokolás [17]]. Azokban az esetekben ugyanakkor, amikor a közlés a sértett – személyét kétség kívül sértő, de – magatartásának közösségi hatására vonatkozó utalás volt, az Alkotmánybíróság a közlést az Alaptörvény IX. cikkének védelmi körébe vonta [3048/2020. (III. 2.) AB határozat, Indokolás [30]]. Ha egy közlés nem öncélú gyalázkodás, hanem egy közéleti kérdés megvitatása, akkor „a sértő, erős kifejezések (adott esetben a trágár kifejezések is) a védelmi körbe tartoznak, a véleménynyilvánítás korlátját ez esetben csak az emberi méltóság érinthetetlen magva jelenti” [3322/2019. (XI. 26.) AB határozat, Indokolás [25]].
- [36] Eseti mérlegeléssel kell megállapítani, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának gyakorlásához vagy a személyiség védelmének biztosításához fűződik-e erősebb érdek. E mérlegelés normatív kiindulópontja az Alaptörvény IX. cikk (4) bekezdése: „A véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére”. Ugyan emberi méltósága fogalmilag csak az embernek lehet, a jogi személyek is joggal tarthatnak igényt arra, hogy tevékenységüket vagy személyiségüket az állam védje az öncélú gyalázkodással szemben.
- [37] Az Alaptörvény IX. cikk (4) bekezdése nem általában valaki megsértését, hanem az emberi méltóság megsértését tiltja. „A személyiséget szubjektíve sértő, de az emberi méltóság sérelmét el nem érő kifejezéseket az Alaptörvény IX. cikke védi.” [3048/2020. (III. 2.) AB határozat, Indokolás [31]]
- [38] Ezzel az elvi kiindulóponttal szemben az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a közlés „nem tartalmazhat a bírálathoz elengedhetetlenül szükségesen túlmenő, a becsületérzést sértő kijelentéseket” (Indokolás 5. oldal), és ezt a támadott döntés sem bírálta felül.
- [39] Az Alkotmánybíróság megjegyzi: az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése értelmében a „feltétlenül szükséges mérték” nem az alapjog gyakorlásának, hanem korlátozásának feltétele. Nem kérdőjelezhető meg az alapjog gyakorlásának védelme pusztán amiatt, hogy az nem volt elengedhetetlenül szükséges; más kérdés, hogy ilyen esetben erősebb korlátozás is alkotmányosan elfogadható lehet.
- [40] 6. A fentieket összegezve az Alkotmánybíróság – a támadott döntéssel ellentétben – arra az álláspontra helyezkedett, hogy az indítványozó közéleti kérdésben tett közlést, amelyre az Alaptörvény IX. cikkének védelme vonatkozik. Nem osztotta az Alkotmánybíróság azt az álláspontot sem, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának a becsületérzés a korlátja, ezért azt állapította meg, hogy a támadott döntés az alapjogi kollíziót nem

az Alaptörvény IX. cikkéből következő szempontok alapján mérlegelte, így az sérti az indítványozó véleménynyilvánítási szabadságát. Ezért az Alkotmánybíróság a Szegedi Törvényszék 3.Bf.870/2019/6. számú ítéletét megsemmisítette.

Budapest, 2020. december 8.

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1003/2020.

• • •